

דרום אמריקה - סיפור מסע II

איזור האגמים הצ'יליאני

היום יום ג', היום שאחרי כריסטמס, ואנו יושבים במלון בפורט-מונט, עיר נמל בדרום מרכז הארץ הארוכה והצרה הזו, בתום השלב הראשון בטיול. אנו מתכוננים לשלב הבא בטיול והיומיים אותם אנו מבליים בעיר זו מוקדשים להמון בירורים, שאלות, סידורים ובעיקר החלטות לגבי המשך הדרך. אני אנצל את הזמן לסיקור הטיול מעזיבת סנטיאגו עד עתה.

כאמור, המשכנו מסנטיאגו לעיירת החוף ויניה-דל מאר, שם סתם הסתלבטנו. אח"כ המשכנו בנסיעה ארוכה מאד ל-Temuco שבמרכז צ'ילה. הנסיעה באוטובוס הנוח והמהיר היתה ארוכה מאד ונמשכה כ-13 שעות. בחמש לפנות בוקר נזרקנו ע"י הדייל באוטובוס החוצה לרחובות העיר הזרה והקרה מבלי להבין הרבה מה קורה אתנו. ההסברים בספרדית שהוא זרק לעברי, שניה לאחר שהוא העיר אותי משנתי ושניה לפני שירדנו מהאוטובוס בעיניים מכוסות קורי שינה, דווקא נקלטו ואנו הצלחנו למצוא את דרכנו לבית הקהילה היהודית. בשל השעה המוקדמת, נכנסנו לפאב-מסעדה פתוח ושוקק חיים שם שרפנו את הזמן וחלק מכספנו עד 8:30 בבוקר.

בבית הקהילה היהודית שמנוהל ע"י סניורה מבוגרת ושייך לראש הקהילה (מר רוזן אחד, דובר עברית ועשיר כקורה, שחצי מחנויות העיר שייכות לו) התוודענו לראשונה לעוצמת התיירות הישראלית בדרום אמריקה. פגשנו שם ישראלים רבים אותם אנו חוזרים ופוגשים שוב ושוב לכל אורך הדרך. כמות המטיילים הישראלים פה לא תאמן. הצ'יליאנים משוכנעים שכל צעיר ישראלי מגיע לצ'ילה בשלב כלשהו של חייו ושישראל היא מדינת ענק. במקום זה גם עיינו ב"ספר המטיילים" הראשון שלנו – ספרי מטיילים הם ספרים הפזורים בכל רחבי דרום אמריקה ובהם רושמים התיירים מישראל את עצותיהם, חוויותיהם וכל אינפורמציה שעשויה לעניין מטיילים אחרים. יש המון עזרה הדדית ורצון טוב בין הישראלים פה, מה שהופך את המפגש איתם לנהדר. הם כולם, כמעט, חבר'ה מאד נחמדים שכיף לדבר איתם ולפגוש אותם. אין ספק שהגוש הישראלי הזה שנע איתך לכל אורך הדרך מוסיף המון לטיול.

לאחר המון בירורים שכרנו רכב גדול, פתוח מאחור, לארבעתנו. דחפנו מאחור את כל המוצ'ילות (תיקי הגב, למי שעוד לא הבין) והאוכל ואילו אנו ישבנו בקבינה מלפנים. למרות שהרכב מיועד לשישה, היה לנו צפוף בשל כמויות הציוד. הרכב היה די יקר במונחים מקומיים (\$100 לכל אחד לשבוע) אבל משתלם. פתחנו בנסיעה מזרחה לעבר כפר נידח למרגלות הר הגעש לונגיקמאי. המטרה - טיפוס על הר סמוך כדי לצפות בהר געש אחר באזור (ה-Navidad) הפולט לבה ואש כל הזמן. הגענו מאוחר למדי לכפר ואיתרנו את חורחה - המדריך של הטיפוס. לאחר שמצאנו אותו, הצליח איציק להכנס, תוך כדי נסיעה ברוורס, לתוך מכונית של מקומי שבדיוק נעמד מאחור. כאן החל קטע של דין ודברים והחלפת פרטי ביטוח ביני לבין המקומי. כאשר הבנו שסגירת העסק מעל השולחן תצריך הזמנת משטרה וסיפורים, וכל זאת בקצב הדרום אמריקאי האיטי, עברנו להליך מזורז של הסדר כספי. המקומי דרש 2000 פזוס. התפשרנו על 1500 פזוס, שהם כ-10 ש"ח. זה לא הרבה, אבל נראה היה שהבחור יצא מבסוט מהעסקה.

התחלנו לטפס על ההר לקראת עשר בלילה, כאשר החל להחשיך. הטיפוס היה על אדמת בזלת מפוררת שהקשתה מאד על ההליכה. תוך כדי הטיפוס עברנו דרך ענן שרביץ על ההר, מצידו התחתון של הענן אל צידו העליון. בסוף, לאחר הליכה של שעה וחצי, הגענו לנקודת תצפית ממרחק 300 מטרים על הלוע הפולט ללא הרף לבה, אבנים וניצוצות. המראה היה יפה מאד אך לא מדהים, כיוון שבאותו ערב היה ההר שקט למדי. מה שיפה זה הצבעים החמים – אדום, צהוב וכתום – על רקע החשיכה. היה קר מאד. ירדנו ולנו באוהלים בחצר של אותו חורחה שהיה ממש בסדר (הוא שם לנו קומקום של מים על האש, ופנס לתאורה והרשה לנו להשתמש בכיור שבחצר). היה זה היום הראשון לצרידותי הנוראה שנמשכה כחמישה ימים בהם בקושי דברתי, אבל, לא היתה לי ברירה מתוקף תפקידי כדובר. עכשיו אני בסדר בזכות כדורים שנתנה לי רוקחת חמודה פה.

למחרת נסענו לפארק "קונגז'ו" - פארק לאומי ענק שם התחלנו את ביקורינו באזור האגמים. בנסיעה מטמוקו לכפר של חורחה, יום קודם, התוודענו לראשונה ליופיה המהמם של הארץ הזו (כרי דשא עצומים, אגמים, נהרות, הרים מכוסים שלג, עצים נהדרים, כפרים ציוריים). התאהבנו גם בתושבי הכפרים הרוכבים על סוסיהם כשהם לובשים פונצ'ו, כאילו יצאו

ממערבון, או נוהגים שני שוורים הקשורים בעול. גבר נוסף אליו התוודענו לראשונה הוא פרימיטיביות התחבורה: הכבישים הסלולים התחלפו עד מהרה בדרכי עפר משובשות שהורסות את האוטו ואת הישבנים ומאטות את הקצב.

נכנסנו עם המכונית לפארק וסיירנו בין האגמים. השביל העובר לאורך הפארק היה משובש מאד ומלא בורות ותוך כדי נסיעה בו נדפק האקוזו של המכונית (כך, שלמחרת, נאלצנו לחזור לטמוקו ולתקן זאת, בלא תשלום למזלנו). שיא הביקור היה האגם המרכזי הענק שהאזור סביבו היה מהמם: פלגי מים, מפלים קטנים, גזעי עצים עצומים בצורות משונות ומרהיבות, צורות נוף מרתקות, פרחי מים ומעל הכל - שלוה, שקט ורוגע.

למחרת המשכנו ל-Pucon: עיירת נופש וסקי למרגלות אחד מהרי הגעש הכי מפורסמים פה - Villa Rica. פוקון היא עיירה מאד שוויצרית במראה ומלכת בריטניה התארחת פה לפני כמה שנים, מה שלא הזיק כל כך לעיירה החביבה. חיפשנו את בית ההארכה המומלץ ע"י ישראלים - הבית של סוניה - ואיתרנו אותו בקלות: שלט גדול בחוץ הודיע בעברית ש"הבית של סוניה הוא הכי טוב בפוקון". נכנסנו פנימה וראינו כ-15-10 חברה במכנסיים צבאיים קצרות, חולצות טריקו של גולני סנדלים וכו', מקפצים בין הסלון למטבח, מדברים, מבשלים ואוכלים ובמרכז - סוניה: אשה מבוגרת מלאת מרץ, שמקשקשת כבר המון מילים בעברית וחמודה בצורה שלא תאמן. למרות שלא היה מקום לכל ארבעתנו שם, נשארנו המון זמן לדבר עם כל החברה על האטרקציה של המקום: הטיפוס להר הגעש המתנשא מאחורי העיירה - הוילה-ריקה. הנקודה היא שמן ההר הזה, שניתן לטפס עליו ולרדת ממנו ביום אחד, יש נוף מרהיב על כל האזור היפהפה וניתן להסתכל אל תוך הלוע שלו שפולט עשן כל הזמן (ניתן לראות בבירור את העשן הלבן היוצא מן הלוע גם מלמטה). הטיפוס הוא קשה מאד ונמשך כ-4 עד 6 שעות לפחות בדרך למעלה וחלק ניכר ממנו הוא בחלק המכוסה תמידית בשלג. הבעיה היתה שבחודש האחרון לא ניתן היה לטפס על ההר מפאת מזג האוויר הגרוע. בדיוק יום לפני שהגענו היה היום הראשון שניתן היה לטפס: כל עשרות הישראלים שחיכו במקום עד שבועיים (!) ליום המיוחל הזה, בתוספת עוד כמה גרמנים וצרפתים, עלו להר באותו יום ולטענתם היה פנטסטי. ביום שהגענו אנו לעיירה גם כן יצאה קבוצה לטפס על ההר אך ככל הנראה היה מוצלח מעט פחות מפאת הראות הלקויה. אפשרות הטיפוס שלנו למחרת היתה בספק. אותו ערב עבר בהתארגנות והתמקמות אצל השכן של סוניה שם פגשנו עוד ישראלים רבים נוספים. אכלנו המון פנקייקס שעשתה אחת מהקיבוצניקיות שם. אגב, אצל סוניה פגשתי בחור תימני מבוגר בן 34 מכפר שלם, שלמד יחד עם בת דודתי אורנה בתיכון ושמו אורי כהן. הוא כמובן הכיר את משפחתי והיה נחמד מאד לדבר איתו. גם אותנו פגשנו שוב ושוב לאחר מכן במקומות שונים.

למחרת קמנו מוקדם, מדדנו גרמפונים (נעלי מסמרים לטיפוס על קרח) והצטרפנו לקבוצת המטפסים שכללה 16 ישראלים וצרפתי אחד. הטיפוס היה קשה ביותר ועם כל צעד שעולים עולה גם קצב פעימות הלב. בחלק מהצעדים גם מדרדרים אחורה בשל האדמה הלא יציבה. בתחילת הטיפוס מוביל אותנו חואן המדריך למצבת שיש כתובה עברית וספרדית, למרגלות ההר, לזכר אמיר וגלעד - קיבוצניקים שנהרגו על ההר לפני שנתיים. הם נהרגו ("בחפשם אחר היופי שבטבע") כיוון שעלו בלי מדריך ותקפה אותם סופת שלג (כזו שכל המדריכים המקומיים יכלו לנבא אותה מראש). ההר הזה גבה 11 הרוגים בשנה האחרונה (לפי אזהרה שפרסם הקונסול הישראלי בצ'ילה בכל המקומות בהם עוברים ישראלים) שלא השתמשו בשרותי ההדרכה המקומיים. הטיפוס עם מדריך הוא קשה בלבד, אך לא מסוכן. הטיפוס שלנו היה קשה מאד ומיותר: לאחר ארבע שעות טיפוס מפרך, מתוכן שעה וחצי בקרח, בקור, בתוך ענן קפוא, אמר לנו המדריך שאין סיכוי שמזג האוויר יתבהר וככל שנטפס יהיה יותר קר. הקור היה לא יאמן - איבדתי את ההרגשה בידיים והכפפות הרטובות לא שיפרו את המצב. המדריך אמר שניתן לטפס אל הלוע עוד כשעתיים, כדי לראות אולי את הלוע, אבל לא את הנוף. ערכנו הצבעה והוחלט שיוורדים ולא ממשיכים. האכזבה, כמובן, היתה אדירה, כיוון שהגענו ל-3/4 הגובה והטיפוס היה מאד מפרך. אך לפחות זכינו להתגלש למטה לאורך כל אותו קטע מפרך בו טיפסנו על הקרח (לי יש גם חליפת גשם עם מכנסיים וזה מאד נוח להתגלש עליה). בכל הדרך חזרה דברתי עם הבחור הצרפתי בצרפתית גרועה, מתובלת בספרדית בסיסית, והבנתי שיש לי כבר די בלגן במוח מכל השפות הלטיניות הללו.

באותו ערב אכלנו ארוחת די דפוקה שהכנתי ברוב כשרון (ספגטי ורביולי דביקים) וגם הרוטב שהכינה מיכל לא שיפר את המצב. ערכנו ישיבה ארוכה ומיגעת אל תוך הלילה בה תכננו את המסלול עד לפורט מונט (שם הוחזרה המכונית השכורה). הבטחנו לעצמנו לנסות ולעמוד, לשם שינוי, בלוח הזמנים הלחוצי שהצבנו לעצמנו. למרבה ההפתעה, הצלחנו בכך.

למחרת, יום ההולדת של אודליה, נר ראשון, היו שיאי הטיול אגם קרבוגה ומפלי לאון - מפלים אדירים ויפים בלב יער סבוך שהיה רטוב כולו ממי המפל וממי הגשם שירד. עמדנו שם רטובים, מכוסים במעילי הגשם, נהנים מן המים שניתזים מכל עבר. כמה מים וצמחיה - לא להאמין. המשכנו דרום מזרחה בנסיעה ארוכה מאד על כביש הפאן אמריקאן שעובר לאורך היבשת - בלב אזורים קסומים שכמו לקוחים מתוך פוסטרים - עד לאגמים בהם התכוונו לבלות למחרת. היה יום

שישי בערב וחפשנו מקום להקים בו אוהל. לאחר שעה קלה של חיפושים הגענו למחנה קמפינג חמישה כוכבים שעמד להיפתח, ככל הנראה, רק בינואר, כך שהוא עמד כולו לרשותנו. התקמנו שם ונהנו, בחינם, ממשטחי הדשא, השרותים המפוארים והתאורה. הקמנו תוך שניות את האוהלים הנהדרים שלנו, הדלקנו נרות, אכלנו סופגניות עגומות שקנינו והלכנו לישון.

למחרת בקרנו בעוד שני מפלים מרשימים ביותר בלב אזור דמוי ג'ונגל, עשיר בצמחיה מרהיבה ובו עצי ענק. פשוט ישבנו למולם כחצי שעה, הקשבנו למים ושתקנו. נפלא. המשכנו ל"חמי פוייהו" שזה מקום עם בריכות חמות, ג'קוזי, מסז'ים וכו', בסגנון חמי טבריה. יש כאלה הרבה באזור (בשל ריבוי המעיינות החמים שם) אבל זה היה הכי יוקרתי והעדפנו לשלם מעט יותר (כ-7 ש"ח) ולהנות מבריכה חמה ענקית ונקיה במקום יפה ולא להסתפק בבריכות קטנות ואפלות ברבע המחיר.

באותו ערב התנחלנו לנו סתם מתחת לאיזשהו גשר ליד נהר ובגשם שירד הקמנו את האוהלים והדלקנו נר שני של חנוכה. כיוון שהגזייה שבתה לנו, היה אוכל קר. אך גרוני החל לחזור אלי וכך יכולנו לשיר שירי חנוכה והיה נחמד מאד. מעולם לא חגגתי את החנוכה מתחת לגשר...

למחרת ביקרנו במפלי פטרווה שהם מערכת מפלים מדהימים שמשתלבים אחד בשני ויוצרים מבנה מרהיב. צבע הטורקיז המשולב בקצף הלבן של המים, הרעש הרב והעוצמה של המים, לא ניתנים לתאור במלים ואני חושש שגם התמונות הרבות שצילמנו לא יספיקו. פגשנו שם תוך כדי הליכה עכביש ענק, שעיר, צבעוני ומפחיד שהיה מרשים יותר מכל אוסף החרקים המפורסם של מוזיאון הטבע בושינגטון. אח"כ לקחנו סירה לעבר אי קטן ותמוה בשם לורלי בלב אגם קטן. על האי היה בית עץ רקוב מרטיבות שאף אחד לא גר בו. באותו ערב לנו סתם על החוף ובזמן הדלקת הנרות הצטרף אלינו איש תמהוני שגר על החוף. הסברתי לו על מהות החג ואף כיבדנו אותו בסופגניה נוראה שקנינו בשארית כספנו ואף אחד לא רצה לגמור (מה לעשות, הסופגניות פה ממש נוראות). ירד גשם שוטף אבל אנו קמנו בבוקר יבשים והמשכנו לעבר פורט-מונט, מקום הימצאנו כעת. הדרך עוברת בעיירות אירופאיות יפות בהן יושבים הרבה גרמנים, והרחובות והבתים מטופחים בסטנדרט הנדרש. הגענו לפורט-מונט בכריסטמס והחג הורגש מאד ברחובות. הדלקנו נר רביעי במלון בו שהו חבר'ה ישראלים נוספים. בעלת המלון נדהמה לפתוח את דלת המלון באחת אחר חצות ולגלות בחוץ כעשרה ישראלים (בפנים כבר היו עוד חמישה מבני עמנו)! היה שמח. אנו נמשיך מחרתיים לברילוצ'ה שבארגנטינה וממנה נדרים לדרום צ'ילה מאוחר יותר. החבר'ה קוראים לי לארוחת ערב שאחריה נצא להדלקת נר חמישי. דיווח נוסף יבוא לכשנחזור מהדרום הקפוא.